

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 127. — ŠTEV. 127.

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 1, 1921. — SREDA, 1. JUNIJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

K SEDANJEMU MEDNARODNUM POLOŽAJU

ČE SE NEMČIJE IN RUSIJE NE BO PRIPUSTILO V LIGO, BOSTA STVORILI SVOJO LASTNO PROTI LIGI, KI BO S TEM SKRČENA NA ZVEZO MED FRANCILJO IN ANGLIJOM, STRAN, KATERO BO PODPIRALA AMERIKA, BO NATO MOČNEJŠA.

Guglielmo F. C. tero, slavni italijanski zgodovinar.

Ali bo Liga narodov preživel, sedaj, ko so Združene države definitivno odločile, da ne stopijo vanje? Ali bo nova Liga narodov poslušala malo dal časa kot njena prednica, Svetu alijance iz leta 1815 ter se nato razblinila v nič?

Odgovor na to vprašanje je odvisen od dveh dogodkov, katerih pa ni mogoče definitivno videti vnaprej.

Pri dogodek je, kaj bodo Združene države v svetovnih zadevah. Drugi je, če bo Liga narodov, sedaj sestavljena iz štiridesetih narodov, kmalu pripravila Rusijo in Nemčijo k polnemu članstvu.

V luči zgodovine je majhne važnosti, če se Boiivija, Peru Perija in celo bogata Argentina pridružijo Ligi ali ostanejo izven nje. Drugi narodi bi lahko vojevali vojno glede katerikoli teh dežel, a nobena teh bi sama ne mogla priceti z agresivno vojno, ki bi ogrožala mir sveta.

Če pa se pusti oba velika naroda, kot sta Rusija in Nemčija, izven Lige, bosta brez divoma v primerem času sklenila zvezo, ki bo morda ogrožala Ligo samo. V takem slučaju pa bi bila ona stranomejšča, na katero bi se postavile Združene države.

Akejka Združenih držav, ki so zavrnile Ligo, pa je izpremenila celo položaj v Evropi in to iz naslednjega razloga: — Z Združenimi državami v Ligi narodov bi se ji vsi drugi narodi radi priklipili. — Nemčija je pred enim letom resno skušala dobiti vstop v Ligo. Rusija pa ni mogla prisiti za pristop, ker je versališka pogodba razdelila njen ozemlje brez njenega dovoljenja.

Sedaj, ko so Združene države definitivno sklenile, da nočajo imeti nobenega opravka z Ligo, je dvomljivo, če bo Nemčija obnovila svojo prošnjo za vstop v Ligo ali če bo Rusija hotela vložiti tako prošnjo. Če ne bo storila kaj takega niti prva, niti druga, bo pretežna večina bogastva, sile in naravnih sirov izven Lige.

Kolesa milne na vetr, predstavljajoča Ligo narodov, se bodo potem lahko še nadalje vrtela kot da dejanski obratujejo, a nobene moke ne bo prisa iz tega milne.

Svetna alianca ali zveza, ki je bila stvorjena leta 1815, po zaključku Napoleonskih vojn, ni ustvarila v Evropi mir, pač pa pomagala pri ustvarjanju notranjega reda v Evropi za dobo tri in trideset let. Ta uspeh je bilo prisposovati deloma skrajnemu uboštvu v Evropi, ki je bilo posledica dolgotrajnih voj, predvsem po dejstvu, da so bile vse monarhije, velike in male, v Evropi v tej Ligi, celo Franciju sama, koje revolucija je povzročila ustvarjanje te zvezze.

Anglija pa je stala na strani, čeprav ni bila popolnoma izven ligi in ko je prišla prva resna napetost leta 1848, sta Francija in Pijement zapustila to zvezo in vojna Anglije na Kitnu je napravila konec tej zvezzi, v kolikor je prišla Rusija vpoštov.

Na ta način se je v Evropi od leta 1848 naprej pričel boj za zvezze ali ravnotežja sil, pri čemer je Anglija vedno spravljala skupaj vse slabše sile, da zlomi ali omesti silo močnejšim. Bil je to sistem zvez in ravnotežja sil, ki je povzročil vse manjše vojne, ki so končno dovedle do velike svetovne vojne.

Ni prenaglijeno sklepati, da se bo zgodovina ponovila v slučaju, da bodo Rusija, Nemčija in Združene države ostale izven lige. Rusija in Nemčija bosta sklenili zvezo, kakor hitro bo v Rusiji na krmilu vlad, s katero bi mogla postopati zapadna sila.

Zveza med Rusijo in Nemčijo bo ena izmed neizogibnih posledic svetovne vojne, če se bo Liga narodov izjavilova.

Peter Veliki, ki je vladal v osmestajem stoletju, je rekel, da bi vojna med Nemčijo in Rusijo pomenila — uničenje Rusije. V devetnajstem stoletju pa je rekel Bismarek, da bi bila vojna med Nemčijo in Rusijo pogin Nemčije.

Nemčija in Rusija sta bili v vojni in obe prekokovanji sta se izpolnili. Tako Nemčija kot Rusija sta ruinirani. Nemogoče je, da bi oba naroda ne izvedla logičnega sklepa iz te zgodovinske izkušnje, če bo ostala Evropa zavzemala še nadalje sovražno stališče napram obema. Razstrela pa je tudi treb za obe deželi, da postaneta prijateljje in zaveznički v namenu, da se medsebojno rešita, prav kaškar sta druga drugo pognibili.

Če v sledi tega Nemčija in Rusija ne bosta pripuščeni v Ligo narodov, bosta ustvarili zvezo proti Lige, ki bo s tem skrčena na zvezo med Francijo in Anglijo, skrito pod bolj visokonodencim imenom.

Evropa bo zopet razdeljena v dve veliki skupini in kdo more reči, katera teh dveh skupin bo razsodnik? Na drugi strani Atlantika so Združene države. Obe skupini si bosta na enak način prizadevali zagotoviti si diplomatsko, vojaško in finančno pomoč Amerike, kot sta to že pričeli z ozirom na vprašanje vojne odiskidnine.

Združene države si lahko še tako žele ostati izven evropskih zvez, a nihče ne more pozitivno reči, da bi se ne dalo zlomiti njihovega odpora, a pomočjo intrig nasprotujocih si velesil. V politiki ne morejo pogosto najbolj mogične države storiti tega, kar bi rade storile.

Če bi se Evropa vrnila k politiki nasprotujocih si zvez ter takozvanim ravnotežji sil, bo pripadla naloga balanciranju običnih nasprotujocih si skupin narodov Združenim državam, katero nalogo je dosedaj izvrševala Anglija.

Anglija ne more še nadalje vršiti te naloge, kajti zadnja vojna jo je tesno spojila s kontinentom in posebno s Francijo.

Zveza med Rusijo in Nemčijo bi bila vsled tega polom Lige ter pričetek nove politike nasprotujocih si zvez v Evropi, koje cilj bi bil namislen ekvilibr ali namisljeno ravnovesje. Če pa se hoče prečeti to zvezo bed Rusijo in Nemčijo, moraj ozdržene države ali stopiti v Ligo narodov, ali pa pričeti z incijativo, da se ustanovi drugo ligo, ki bi mogla boljše zagotoviti Evropi mir kot pa ona, ki je bila oživotvorjena v Versailles.

Ce pa bi Združene države vzdržale vsake vdeležbe, kot je sedaj verjetno, potem bo prišel kmalu dan, ko ne bo Nemčija več hotele stopiti v Ligo narodov, tudi če bi izginal odporn od strani Anglike in Francije. To bi se zgodilo prav posebno v slučaju, da bi v Rusiji kmalu nastal red.

Ce pa bi Združene države predstavljale del kombinacije splošnega značaja, bi se tako Nemčija kot Rusija pridružili tej skupini, če že ne iz drugega vzroka, že radi večje privlačnosti mase.

Usoda Lige narodov se nahaja vsled tega danes v rokah Združenih držav in od bodoče politike Združenih držav je odvisen tek dogodek v rekonstrukciji sveta. Ce ne bodo Združene države stopile v sedanjo ligo ali kako drugo, ki bo stopila na ujeno mesto, ki jo bo

TEŽKO OBDAČENJE NEMŠKIH POSESTEV

Nemška vlada bo naložila davek Jugoslavija ina baje namen cvretja dvajsetih odstotkov na vrednos či izid ljudskega glasovanja na v juniju se bo najbrž razpravljal kot je obstajala pred vojno.

Berlin, Nemčija, 31. maja. — Nemčija namerava vprizorit začenjenje dvajsetih odstotkov na vrednost nemških državljakov, da zadosti tem potom reparacijskim zahtevam za Koroško ter zasesti deželo.

Soglasno s sedanjimi naziranjem dolča nova predloga prisilno izviranje doklad v višini ene petinove vrednosti vseh nemških posestev v deželi. Ta davek bo naložen posestvam v obliki hipoteke na vrednost nemšča kot je znala pred vojno ter bo služil kot temelj za izdajanje denarja.

Posestvo, ki je bilo vredno pred vojno 100,000 mark, bo sedaj enjena na 1,500,000 mark in prisilno hipoteka na to posesto bo znašala 300,000 mark.

Tukaj prevladuje splošno naziranje, da hoče ministerstvo dr. Wirth v resnici zadostiti vsem zahtevam zaveznikov ter izpolnitne obljube, ker bi se drugače ne storilo tako radikalnih korakov.

London, Anglija, 31. marca. — Angleška vlada je postala berlinski vlad zelo ostro poslanico, v kateri se zahteva v teku enega meseca demobilizacijo nerednih nemških čet, ki se bore v Gornji Sleziji proti poljskim ustašem. Do tridesetega junija tekočega leta morajo biti vse te noredne sile razrožene ter odpuščene.

JAPONSKI PRESTOLONASLEDNIK NAVDUŠENO POZDRAVLJEN V FRANCIJI.

Havre, Francija, 30. maja. — Tukajanje pristanišče je dospevalo zvezničkih tvrdik, ki se nahajajo v tukajnem portu "Katori", na kateri se nahaja japonski kronprinc Hirohito. Prebivalstvo v tukajnem portu je v tozadnem ozemlju in na vse tam obširno propagando.

PRODAJA STAREGA ŽELEZA.

London, Anglija, 31. maja. — Angleška admirilitet je prodala dobroznamen jeklarski tvrdki Ward v Sheffieldu in manj kot 113 bojnih ladij starejšega tipa, med katimi je pet dreadnotov. Te bojne ladje bodo sedaj razbili na drobnike. Med prodanimi bojnimi ladjami je šest križark, šest ladij križark, 72 torpednih rušilev, 13 torpednih čolnov in osem monitorjev. Glasi se, da znaša cena za stare ladje po 50 šilingov za tono in kot delno plačilo je dobila admiraliteta 600,000 funtov.

NOVA ZELANDIJA IN MESO ZA AMERIKO.

Wellington, Nova Zelandija, 31. maja. — Sir Francis Bell, poslужni ministriki predsednik, je informiral ameriškega konzula, da se ne bo delajo nikakih težkoč.

Armour & Cc., da eksportira v Ameriko, za ameriško porabo, meso, ki se nahaja v tukajnem ledenečah.

To obvestilo je bilo poslano v pojasnilo vladnega stališča, ker bi hotela vrla datu licenc za izvoz mese.

Vlada Nove Zelandije pa bo zahtevala dobra jamstva, da se teže za mese ne bo novano eksportiralo iz Amerike v London.

Izboljšala ter bolj usposobila za poslovanje, potem ne bosta Rusija in Nemčija stopili vanjo. Liga narodov bo v takem slučaju ostala še manj časa kot je obstajala Svetna alianca iz leta 1815.

JUGOSLOVANI HOČEJO JUŽNO KOROŠKO

Jugoslavija ima baje namen cvretja dvajsetih odstotkov na vrednos či izid ljudskega glasovanja na v juniju se bo najbrž razpravljal kot je obrazovalo.

Dunaj, Avstrija, 31. maja. — Jugoslavija ima baje namen začenjenje dvajsetih odstotkov na vrednost nemških državljakov, da zadosti tem potom reparacijskim zahtevam za Koroško ter zasesti deželo.

Uradnički predstojnik v Dravskem ter zasesti deželo.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

Uradnički predstojnik v Dravskem ter zasesti deželo.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

Uradnički predstojnik v Dravskem ter zasesti deželo.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

LIGA SE BO NAJBZR PRESELILA IZ ŽENEVE

Na sestanku sveta Lige narodov bo najbrž razpravljal kot je obrazovalo.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

To vprašanje, ki se bo mogoče izvirati, da je srednje vrednosti vseh nemških posestev v deželi.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(Incorporated)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Places of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsakih dan izvzemali mediji in praznikov.

Kaže isto vsele šta se Amerika Za New York za celo leto 67.00
in Canada 68.00 za pol leta 68.00
za pol leta 68.00 Za inozemstvo za celo leto 67.00
za pol leta 61.50 za pol leta 62.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Bilingual Every Day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00

Advertisement on page front

Danes bres podpis in oznakost se ne prioblašči. Denar naj se blagovati po
Milični in Monet Order. Pri spremembah kraja naravnosti prosim, da se nato
tudi prejmejo mivalitve naslovniku, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephones Cortlandt 2876

Bodočnost prohibicije.

Gospodje Anderson, Wheeler in drugi, ki so odgovorni za osenjanji amendment ter Volsteadovo postavo, so brez dvoma preveč inteligenčni, da bi se zavedali dejstva, da stoji prohibicija pred krizo. Na temelju tega, kar se bo zgodilo v najbližji bodočnosti, se bo na brž ali očitelo, če naj sistem obstaja še naprej ali če naj izgine potom razveljavljenja in splošnega neizvajanja postave.

Ko se je vprizoril veliki eksperiment, je bilo opaziti s strani občinstva, celo onega dela, ki je dvomil o uspehu odredbe, razpoloženje, da se nudi temu eksperimentu največje priliko. Enforcement postave, kot so si jih želeli prijatelji prohibicije, se je sprejelo na zahtevo. Javni prostori za prodajo pijače so zaprli svoja vrata. Krejene oblasti so storile toliko, kot je bilo v njih moči in kolikor se je šmelo pričakovati od njih, da izvedejo prohibicijo. V celiem je bilo opaziti uvaževanje postave, kot so pristaši prohibicije z veseljem pričeli.

Sedaj pa kažejo vsa znamenja, da se je završilo stalno in redno naraščajoče gibanje nazaj v prejšnje razmere ter preč od prohibicije. Uspehi prohibicije niso bili nikar takot kateri so jih je napovedovalo vnaprej. Število zločincev se ni zmanjšalo. Bolnice imajo še vedno polno alkoholikov. Jetnišnica in kaznilnice niso zaprle svojih vrat. Število razporok se je pomnožilo, mesto skrčilo. Splošna trgovina ni postala boljša, ker je dobila kapital, ki je preje baje šel za pijačo. Dejansko nič bolj zadovoljno kot je bilo preje in nikjer ni opaziti milenija. Na drugi strani pa je opaziti splošno nezadovoljstvo veliko napako so storili prohibicijoni v kongresu, ko niso hoteli dovoliti, da bi se pred uveljavljenjem novih postav razpečalo večne zaloge pijač, nahajajočih se v skladisih. Te zaloge se je držalo koncentrirane v rokah par ljudi, interesiranih pri prodaji. S tem se je dovolilo, da je postalno tihotapstvo z žganjem narodne industrije ter faktor velike korneje. S stališčem praktične prohibicije je bila ta politika bedasta. Voditelji prohibicije so privatno priznali to dejstvo, a javno nočejo nicesar priznati.

Kaj naj se stori vsprije sedanjega položaja? Dvomljivo je, da bi sprejem bolj drastičnih postav kaj koristil. Izvedenje prohibicije se bo izjavilo, ker nočejo porote oddati pravorek glede krivide in ker nočejo lokalne oblasti izvesti postave.

Skušnje s štirinajstnim amendmentom kažejo, da ustavna dolöba ne more izvesti same sebe. Le malo je nadalje ljudi, ki bi trdili, da je mogoče postaviti policiste v milijone domov. Največ, kar je mogoče pričakovati, je to, da se prepreči izdelovanje in razpečavanje pojnih pijač na debelo.

V sledi tega jih je dosti, ki se vračajo k prvojni ideji Anti-salonske lige, da mora namreč biti edini cilj zatrtje salonov ter iz tega izvirajočega zla.

Zakon o otroškem delu.

Nedavno je U. S. Department of Labor potom svojega Children's Bureau izdal lestvico, ki predčuje načela postav, vzakonjenih od raznih držav in začito dece pred nevarnostmi preranega zaposlenja.

V vseh državah, razen v štirih, minimalna starost za delo — vsaj v tovarnah in čestokrat tudi v drugih obrtih, — je postavljena na 14. leta; sedmre držav predpisuje minimalno starost 15 ali 16 let. V večini držav pa veljajo tudi izjeme, ki se tičajo običajno dela otrok izven šolskih ur ali za časa počitnic.

29 držav priznava osemurni delavnik za deči izpod 16. leta in prepoveduje, da smojeti otroci delati čez osem ur v gotovih obrtih, čestokrat v vseh obrtih sploh, izvzemši pa delo doma in na polju. Od ostalih držav približno polovica jih omejuje delavne ure v reguliranih obrtih na 54 ur na teden ali še manj. 11-urni delavnik obstaja še v dveh državah z tedenskim maksimum od 60 ur. 41 držav določa gotove prepovedi glede nočnega dela za otroke pod 16. letom, in od teh držav 17 prepoveduje nočno delo sploh brez izjeme, razen v nekaterih slučajih glede dela na polju in domu.

18 držav, všeči nekatere izmed poglavinih industrijskih držav, zahteva od otrok izpod 16. leta zdravniško spričevalo o fizični sposobnosti, preden dobitjo dovoljenje za delo, in 10 drugih držav prepriča oblasti, ki izdaja takata dovoljenja, da sme zahtevati po svoji razsodnosti taka zdravniška spričevala.

Gleda dela v rudnikih je na sploh minimalna starost 16. leto, ali deset držav še vedno dovoljuje zaposlenje otrok ki so vsaj 14 let stari, dočim šest držav sploh ne določuje nikake minimalne starosti za delo.

Ta lestvica je postavljena na podlagi zakonov, kakršni so bili v veljavi dne 1. januarja 1921.

Dopisi

Ralphon, Pa. Dragi mi Slovenci okoli teh našelbin, nikdar se ne podajmo tam, kjer priznjencem! Kakor sem omenil, imeli smo precejšnjo pravsko glede našega izboljšanja interesov. Bilo je edino vse kakor eden. Samo pa Hrvatov in en Srbi pisal, ker smo ravno sedaj že dva dni v prejšnjem praksi glede izboljšanja interesov. Vedno imamo za hrbtom vsakovrstne podrepnine, ampak Slovene ni nobenega. Žalibog imamo Hrvate in Srbe, ki se željajo prodati za eden cent. Ako pride Mr. Zimmerman od kompanije, se mu odpirajo kakor bivšemu nemškemu cesarju Viljemu, jak in sobrat Frank Kastak z gl.

Delamo toliko, da skoraj ne moremo pokravati svojih stroškov. O delavskih razmerah ne bom veliko pisal, ker smo ravno sedaj že dva dni v prejšnjem praksi glede izboljšanja interesov. Vedno imamo za hrbtom vsakovrstne podrepnine, ampak Slovene ni nobenega. Žalibog imamo Hrvate in Srbe, ki se željajo prodati za eden cent. Ako pride Mr. Zimmerman od kompanije, se mu odpirajo kakor bivšemu nemškemu cesarju Viljemu, jak in sobrat Frank Kastak z gl.

Nadalej želim tudi sporočiti, da je dne 21. maja poročil naš ro-

Ano Stalar, ki je prisla pred kratkim iz Jugoslavije. Doma je št. 60 za krasen venec, kakor tudi Cerknica. Tukaj ima dve sestri in enega brata, ki je bil v ameriških armadi. Umrl je leta 1918 za pljučnico, ko je prisel domov na počitnice. Novoporočenecem cestitam. Obenem sem bil tudi jaz povabljen na njihovo svatbo, ki se je vršila pri rojaku Martinu Abram na Acosta, Pa. Ker se pa nisem mogel vdelečiti prvega večera, vdelečil sem se drugoge dne 22. maja. Ko sem prisel popoldne na Acosta, me je pozdravila močica ljudstva, kakor da bi prisel ravnovodno iz Jugoslavije. Že davno nisem v Pensylvaniji okoli takto izvrstnega piva, kakor ravna na tej svatbi.

Naj zaenkrat zadostuje, prihodnji zopet nekaj.

Poročevalec.

Dunlo, Pa. V Philadelphia bolnišnici se je podvrgel operaciji rojak Anton Bizjak, ki pa ni se posrečila in je za vedno zatisnil oči 21. maja. Truplo so prepeljali na dom v Beaverdale. Pokopan je bil 24. maja na pokopališču v Dunlu. Sprevd je bil prav lep. Lepa

Slovenec nas je tukaj bolj malo, največ je Madžarov in Češkoslovakov.

Konecem dopisa pozdravim vse

Slovence širom Amerike.

hvala društvu Simon Gregorčič iz Cerknica. Tukaj ima dve sestri in enega brata, ki je bil v ameriških armadi. Umrl je leta 1918 za pljučnico, ko je prisel domov na počitnice. Novoporočenecem cestitam. Obenem sem bil tudi jaz povabljen na njihovo svatbo, ki se je vršila pri rojaku Martinu Abram na Acosta, Pa. Ker se pa nisem mogel vdelečiti prvega večera, vdelečil sem se drugoge dne 22. maja. Ko sem prisel popoldne na Acosta, me je pozdravila močica ljudstva, kakor da bi prisel ravnovodno iz Jugoslavije. Že davno nisem v Pensylvaniji okoli takto izvrstnega piva, kakor ravna na tej svatbi.

Tovarne, med katerimi je največ livarn (foundries), prav slabo obratujejo, in tudi zaslužek je slab. Kar placajo na uro, je največ do 40¢, zraven tega pa se dela ni za dobiti, če bi ga prav rad človek kupil. Kakor berem po časopisih, je povsed slabo za delave. Kar mora pa delave kupiti, mora tudi tukaj vsako stvar draga plačati, tako da ne vemo, kdaj se bo kaj bolje obrnilo za nas delave.

Slovenec nas je tukaj bolj malo, največ je Madžarov in Češkoslovakov.

Konecem dopisa pozdravim vse

Slovence širom Amerike.

Anton Pavlin.

Na spominski dan se je vršila v New Yorku velika slavnost. Počkopali so z vsemi svečanostmi "neznanega vojaka". To se pravi: zatrebli so kosti človeka, kateremu ne vedo niti imena niti pokolenja. Govoril je predsednik Harding, razni kongresmani in senatorji. Cela priredebit je bila na tisoče in tisoče dolarjev.

Človek nekete pomici: če izkujuje tako vasi neznanec, kakšne šele morajo izkazovati znanim in zasluznim!

Le vprašajte na ulici invalida

svetovne vojne, ki je brez noge ali roke, pa vam bo povedal, kakšne!

Junaštvo ni nicesar drugega

kot obupen strah pred smrtno.

Ljubezen je kakor politika: prvič malim koncesijam sledi nadaljnje in večje.

Okradeni gledališča blagajna.

Pred kratkim je bilo blagajničarski ljudljanske opere ukrašeni s 80.000 krom gledališke denarja.

Policieskemu komisarju Habetu

se je posrečilo izslediti tatu in si

cer v osebi Alojzija Avbelja, brata

blagajničarke. Avbelj je nevaren

vlimilec in je bil pred kratkim

obsojen na 5 let ječe. Posrečilo se

mu je pobegniti iz zaporov in je

odkral lastno sestro. Pri njem so

našli samo še 1100 lir. Ves ostali

denar je zapravil v držbi malo-

pridnih žensk v Trstu, kamor je

po izvršeni tativni odpeljal na

zabavno potovanje.

Smrtna nesreča.

Ambrož Skrjanec je vozil svate

v Križe pri Tržiču. Zvezčer se je

z kolesljem vrnil proti domu v

Seniču. Koleslj se je pred vasjo

prevrnil v občestni jarek. Skrjanec

je vsled zadobijenih notranjih poškodb drugi dan umrl.

Otroci začali koko.

Kočo Mat. Zaplotnika na Tutin-

cu pri Kraju je uničil požar. Za-

žgali so baje otroci.

Smrtna kosa.

V Novem mestu je umrl po

kratki bolcini v visoki starosti 80

let kanonik Janez Ev. Virant.

Služboval je kot kapelan v Trn-

cu pri Novem mestu, kot župnik v Šmihelu pri Novem mestu, kot župnik v Podgradu in v Mokronogu, zad-

nih 14 let pa kot kanonik v No-

vem mestu. Zaradi ljubomirnega

značaja je bil povsed priljubljen

in spošten.

Smrtna kosa.

Obrežje je umrl po

kratki bolcini v visoki starosti 80

let kanonik Janez Ev. Virant.

Služboval je kot kapelan v Trn-

cu pri Novem mestu, kot župnik v Šmihelu pri Novem mestu, kot župnik v Podgradu in v Mokronogu, zad-

nih 14 let pa kot kanonik v No-

vem mestu. Zaradi ljubomirnega

značaja je bil povsed priljubljen

in spošten.

Smrtna kosa.

Obrežje je umrl po

kratki bolcini v visoki starosti 80

let kanonik Janez Ev. Virant.

Služboval je kot kapelan v Trn-

cu pri Novem mestu, kot župnik v Šmihelu pri Novem mestu, kot župnik v Pod

Francija je bila proti Jugoslaviji.

(Avtentični podatki o protijugoslovenski politiki Francije.)

Znani francoski novinar in diplomat, delegat francoske vlade in Clemenceaujeva desna reka na pariški mirovni konferenci, Andrej Tardieu je izdal knjigo pod naslovom "La Paix", v kateri opisuje delovanje mirovne konference v Parizu. Knjigi je napisal predgovor sam Clemenceau.

Ta knjiga je za nas Jugoslovane velike važnosti. Marsikaj, kar je obdeloval Tardieu v tej knjigi ne bo več temu ali onemu, toda dejstva so dejstva in nihče jih ne more utajiti. Tardieu — za časa mirovne konference se je pisalo v našem časopisu, da je celo naš priatelj — je storil slabo uslugo gotovim našim krogom ter brezdvomno ni računal na našo — hvaležnostjo, in vendar mu moramo biti hvaležni za to njegovo knjigo. Naša hvaležnost mu sicer ne bo posebno ljubo, toda toliko ljubja so nam njegova razkrivite.

Gre namreč za našo zapadno mejo, za naše neodrešene brate.

Tardieu je posvetil svoji knjigi posebno poglavje Italiji. Iz tega poglavja naj sledijo tu brez opazk načinjenje izvajanja.

Predvsem pravi Tardieu, da sta izjavila Clemenceau v Lloyd George italijanskim delegatom: — Če zahtevate izvedbo londonske pogodbe, jo bomo izvršili kljub Združenim državam in ne glede na eventualne posledice Ker pa je Italija vseč sklenjena premirja zasedla sporno zemljo, je s tem to vprašanje rešeno. Če pa zahtevate Reko in s tem revizijo londonske pogodbe, je treba skleniti nov dogovor z obojestranskimi koncesijami. Tudi v tem slučaju morete računati na našo priateljsko pomoč.

Po tej izjavi, ki je ostala pozabljenja, ni Francija pozabila nikdar na Italijo.

Nato opisuje Tardieu dogodke, ki so povzročili odhod italijanske delegacije, in pravi, da je Clemenceau ostal zvest svojemu načelu glede londonske pogodbe. Po vrniti italijanskih delegatov v Pariz je Tardieu po izrecnem naročilu ministrskega predsednika delevat z vsemi močmi v prilog Italije. 27. maja 1919 je pričel svoje diplomatično delo proti Jugoslaviji. Zvečer ob 10. je izročil v hotelu Edward VII. svoj znani načert za rešitev jadranskega vprašanja, Crespiju, katerim je razpravljal do treh zjutraj. Orlando ni bil navzoč, toda Crespi je šel k njemu štirikrat po instrukcije. Ob pol 2. zjutraj je izjavil Orlando, da vsebuje Tardienjev načrt zelo resno podlago in da se more pričeti s pogajanjem z Jugoslavijo. Zjutraj ob 8. je Clemenceau privolil v pogajanja. Ob 10. popoldne je privolil Lloyd George, opoldne pa je House telefoniral, da se zadeva ugodno rešenje. Popoldne ob 5. je Wilson obijabil, da bo vplival na Jugoslovane. Vprašanje se je zdelo rešeno. Tako drugi dan pa so prisile nove ovire. Orlando z novimi zahtevami, Wilson, ki se je bal, da je šel predaleč, in Jugoslaviji, ki bi se bili udali splošnemu sporazumu, ki so pa vsled nesoglasja med zavezniki vstrajali na svojem stališču. Tardieu silno občutuje, da se ni že takrat rešilo jadransko vprašanje v škodo Jugoslavije. V avgustu so prisile zopet nove ovire: D'An-

nunzio in Wilsonova boleznen. Tardieu pravi, da omenja te dogodke zato, ker je njegov načrt ob 27. maja 1919 zagotovili Italiji vse one prednosti, ki jih je dobila Italija šele po dvajsetih mesecih, 12. novembra 1920. v rapaljski pogodbi. Njegov načrt je da nudil Italiji še več, nego rapaljska pogodba. Njegov načrt je priznaval Jugoslovani Dalmacijo, Italiji pa samo mesto Zader, toda skupno z otokom Ugljanom, ki je pripadel po rapaljski pogodbi Jugoslovani. Njegov načrt je priznaval Italiji tudi vse otroke v smislu londonske pogodbe, dočim so po rapaljski pogodbi samo štirje otoki italijanski. Z ozirom na reško gizavo pričnava Tardieu prednost rapaljski pogodbi, ki je zasigurala Italiji železniško križišče Št. Peter in neposredno teritorialno zvezo z Reko. Končno je njegov načrt prizaval Italiji mandat v Albaniji, o katrem ni v rapaljski pogodbi niti štirje.

Poleg vseh teh izvajanj pa še vprašuje Tardieu, ali ni vse to jasen dokaz, da je pariška mirovna konferenca pod Clemenceaujem vodstvom storila vse, da se reši jadransko vprašanje ugodno za Italijo.

Tardieu končuje svoje poglavje o Italiji: Francija ni samo ščitila potrebne intimnosti med dvema latinskim narodoma, ampak je tudi aktivno delovala za rešitev, ki bi služila italijanskim interesom, ne da bi jih kompromitirali, ako bi se bila sprejela ta rešitev pred evnim letom. Vojna, ki je dala Italiji mejo na Alpah, Trident, Trst, Zader in nekaj jadranskih otokov, je bila plodenosna in pravična.

Iz teh zaključnih besed se jasno kaže francoska politika napram Jugoslaviji Clemenceaujev duh živi še vedno in bo živel, dokler ne zadene francoskega imperializma usoda predvajne Nemčije. Francoska politika je ravno tako sovražna Slovanom, kakor je bila nemška. Prijateljsko razmerje med Francijo in Čehoslovaško je le plod vojnih rezultatov. Da ni med Francijo in Čehoslovaško 80 milijonov Nemcev, o katerih pravi Nitti, da imajo čudovito živiljensko moč, bi bili odnosaji med obema republikama n. pr. taki, kakor se v najboljšem slučaju med Londonom in Prago. Francosko razmerje do Poljske pa je še bolj oportunistično. Tu gre za veliko slovansko Rusijo, brez katere skuša Francije uveljaviti svoje zmagovalske pravice. Seveda moramo pri vsem tem pomagati tudi mi, ubogi slovanski Benjaminini, ker tako hoče Pariz, in kar hoče Pariz, se mora po volji naših frankofinskih diplomata izvrsiti. Tako se godi danes in tako se je godilo tudi pri rešitvi jadranskega vprašanja. Gotovi naši državljanji pozabljajo, da ima tudi hvaležnost svoje meje. Ni vsak dobrotnik, ki izkazuje dobre!

Tardiejeva "razkritja" so nam v bistvu sicer znana, toda tuge za avtentične dokaze, ki jih ne smemo prezreti. Dokler bodo ugledni in vplivni francoski politiki izdajali take knjige, je znamenje, da nas Francija prezira in omalovažuje in da ne računa z našo bodočnostjo. Francosko prijateljstvo je le krinka za egoistično, izkoriscanje naših duševnih in materialnih zakladov.

To potrjuje najbrž nekdo tudi Tardieu, ker bi drugače kot priznan diplomatom, ki je že pred svetovno vojno zamisli zvezko zapadnih držav in konferenco v Algeciras, ne riskiral eventualnih bodočih francoskih klicev proti slovenskemu Balkanu, kamor spadajo tudi naši bratje onkraj meje, ki jo je postavila po njegovem sodelovanju "plodenosna in pravična" vojna.

Notus v "Slov. Narodu."

Polst Rim - Florence - Elba.

Iz Rima so 25. aprila ponoči poleteli Amerikanek in tehniki letalskega zavoda v Floreneco in Elbo, nazaj v devetih urah. Pot je dolga nad 1000 kilometrov.

Ognjenik žrelo Halemanman

na goru Kilanea (Havaj) je začel delovati z veliko silo. Jezero ljeve pod goro se je v osmih urah povečalo za 80 korakov. Goreč lava se je valila iz krele v hitrosti 40 milij na urco.

Wekerle prihaja zoper na površje.
Horty ga je imenoval za predsednika deželnega finančnega sveta. — Kránski vladni na Ogrskem pred presneto buda, da si pemaga že s takimi ljudmi, ki so dokazali že dovolj svojo nesposobnost, recimo kot hrvatski avstrijski ministrski predsedniki.

ESP. BOJAKI MAROGAJTE SE
NA "GLAS NARODA" NAJ-
VEČJI SLOVENSKI DNEV-
NIK V ZDK. DEKRAVAK

Sanje, ki so se vresnicile.

Resnična povest. — Spisel V. K. Barr.

Nekega lepega jutra, proti končividus odkritostnost sta napravili meča aprila leta 1914, sem vila, name globok vtič in potem, zaužival svoj zajutrek v neki govor, ki pa je ko, sem se matoma spomnil, da pozneje dobila ime Poplar, v Mo-

stanl. Ta kraj se nahaja v ozemlju Pred stirom ali pa v tem tudi nekaj, katerem so stanovali v onem čas. v katerem so stanovali v onem čas.

Govoril sem ravno z lastnikom lastnikom, ko so se odprla vrata ter je stopil note: neki velik, neote-

sano izgledajoč človek, katerega jo, sem vedel, da je skvater ali home-

steader, ki je prebil nekako tri-

deset milij proti jugu. Ko je za-

prl vrata za seboj, je bušnkal v njim.

Tekom povratne ježe v mestu, ki je bilo oddaljeno nekako dvajset milij, sem posvaril mladiča, da ga je neka starčka ženska, "ki je naj se izogiba takozvanih dolose-

pretakala krokodilove solze", — valcev zemljise, katerih je bilo

ravnokar ustavila na cesti ter ga

vprašala, če je videl njenega sina.

Ob istem času mu je pokazala tu, ki je bilo oddaljeno nekako dvajset milij, da je vrnil ženski ter pohitil nazaj, da je videl, da je skvater ali home-

steader, ki je prebil nekako tri-

deset milij proti jugu. Ko je za-

prl vrata za seboj, je bušnkal v njim.

Konec tega pričevanja, kot prevzet od svoje brihnosti, se je pričel mož krohotati še gla-

neje kot preje.

Ko sem čul to povest, sem takoj pozneje, da se more pričeti s pogajanjem z Jugoslavijo. Zjutraj ob 8. je Clemenceau privolil v pogajanja. Ob 10. popoldne je privolil Lloyd George, opoldne pa je House telefoniral, da se zadeva ugodno rešenje. Popoldne ob 5. je Wilson obijabil, da bo vplival na Jugoslovane. Vprašanje se je zdelo rešeno. Tako drugi dan pa so prisile nove ovire.

Orlando z novimi zahtevami, Wilson, ki se je bal, da je šel predaleč, in Jugoslaviji, ki bi se bili udali splošnemu sporazumu, ki so pa vsled nesoglasja med zavezniki vstrajali na svojem stališču.

Tardieu silno občutuje, da se ni že takrat rešilo jadransko vprašanje v škodo Jugoslavije. V avgustu so prisile zopet nove ovire: D'An-

nunzio in Wilsonova boleznen.

Tardieu pravi, da omenja te dogodke zato, ker je njegov načrt ob 27. maja 1919 zagotovili Italiji vse one prednosti, ki jih je dobila Italija šele po dvajsetih mesecih, 12. novembra 1920. v rapaljski pogodbi. Njegov načrt je priznaval Jugoslovani Dalmacijo, Italiji pa samo mesto Zader, toda skupno z otokom Ugljanom, ki je pripadel po rapaljski pogodbi Jugoslovani. Njegov načrt je priznaval Italiji tudi vse otroke v smislu londonske pogodbe, dočim so po rapaljski pogodbi samo štirje otoki italijanski. Z ozirom na reško gizavo pričnava Tardieu prednost rapaljski pogodbi, ki je zasigurala Italiji železniško križišče Št. Peter in neposredno teritorialno zvezo z Reko. Končno je njegov načrt prizaval Italiji mandat v Albaniji, o katrem ni v rapaljski pogodbi niti štirje.

Poleg vseh teh izvajanj pa še vprašuje Tardieu, ali ni vse to jasen dokaz, da je pariška mirovna konferenca pod Clemenceaujem vodstvom storila vse, da se reši jadransko vprašanje ugodno za Italijo.

Tardieu končuje svoje poglavje o Italiji: Francija ni samo ščitila potrebne intimnosti med dvema latinskim narodoma, ampak je tudi aktivno delovala za rešitev, ki bi služila italijanskim interesom, ne da bi jih kompromitirali, ako bi se bila sprejela ta rešitev pred evnim letom. Vojna, ki je dala Italiji mejo na Alpah, Trident, Trst, Zader in nekaj jadranskih otokov, je bila plodenosna in pravična.

Iz teh zaključnih besed se jasno kaže francoska politika napram Jugoslaviji Clemenceaujev duh živi še vedno in bo živel, dokler ne zadene francoskega imperializma usoda predvajne Nemčije. Francoska politika je ravno tako sovražna Slovanom, kakor je bila nemška. Prijateljsko razmerje med Francijo in Čehoslovaško je le plod vojnih rezultatov. Da ni med Francijo in Čehoslovaško 80 milijonov Nemcev, o katerih pravi Nitti, da imajo čudovito živiljensko moč, bi bili odnosaji med obema republikama n. pr. taki, kakor se v najboljšem slučaju med Londonom in Prago. Francosko razmerje do Poljske pa je še bolj oportunistično. Tu gre za veliko slovansko Rusijo, brez katere skuša Francije uveljaviti svoje zmagovalske pravice. Seveda moramo pri vsem tem pomagati tudi mi, ubogi slovanski Benjaminini, ker tako hoče Pariz, in kar hoče Pariz, se mora po volji naših frankofinskih diplomata izvrsiti. Tako se godi danes in tako se je godilo tudi pri rešitvi jadranskega vprašanja. Gotovi naši državljanji pozabljajo, da ima tudi hvaležnost svoje meje. Ni vsak dobrotnik, ki izkazuje dobre!

Tardiejeva "razkritja" so nam v bistvu sicer znana, toda tuge za avtentične dokaze, ki jih ne smemo prezreti. Dokler bodo ugledni in vplivni francoski politiki izdajali take knjige, je znamenje, da nas Francija prezira in omalovažuje in da ne računa z našo bodočnostjo. Francosko prijateljstvo je le krinka za egoistično, izkoriscanje naših duševnih in materialnih zakladov.

To potrjuje najbrž nekdo tudi Tardieu, ker bi drugače kot priznan diplomatom, ki je že pred svetovno vojno zamisli zvezko zapadnih držav in konferenco v Algeciras, ne riskiral eventualnih bodočih francoskih klicev proti slovenskemu Balkanu, kamor spadajo tudi naši bratje onkraj meje, ki jo je postavila po njegovem sodelovanju "plodenosna in pravična" vojna.

Notus v "Slov. Narodu."

Polst Rim - Florence - Elba.

Iz Rima so 25. aprila ponoči poleteli Amerikanek in tehniki letalskega zavoda v Floreneco in Elbo, nazaj v devetih urah. Pot je dolga nad 1000 kilometrov.

Ognjenik žrelo Halemanman

na goru Kilanea (Havaj) je začel delovati z veliko silo. Jezero ljeve pod goro se je v osmih urah povečalo za 80 korakov. Goreč lava se je valila iz krele v hitrosti 40 milij na urco.

Wekerle prihaja zoper na površje.
Horty ga je imenoval za predsednika deželnega finančnega sveta. — Kránski vladni na Ogrskem pred presneto buda, da si pemaga že s takimi ljudmi, ki so dokazali že dovolj svojo nesposobnost, recimo kot hrvatski avstrijski ministrski predsedniki.

ESP. BOJAKI MAROGAJTE SE
NA "GLAS NARODA" NAJ-
VEČJI SLOVENSKI DNEV-
NIK V ZDK. DEKRAVAK

Sanje, ki so se vresnicile.

Resnična povest. — Spisel V. K. Barr.

la v svojih sanjah, — je zakričala. — Tukaj je bil moj sin umorjen!

Vrata koče so bila zaprta in prostor je bil videti zapuščen. — Serif je nato vdrl v kočo, katero je našel prazno, a natančneje premotril slištili v vasi Fort Peck, ki pa je ko, sem se matoma spomnil, da pozneje dobila ime Poplar, v Mo-

stanl. Ta kraj se nahaja v ozemlju Pred stirom ali pa v tem tudi nekaj.

Uboga mati je postala sedaj načinjenje histerična in oba uradniška sta jo le s težavo pomirila. —

Ko so prišli vsi ven, jih je ženica spomnila na oni del svojih sanj,

v katerem je videla moža s peplnatimi lasmi odmetni truplo njene

ga sina, na neko mesto približno sto jardov vzhodno od koče ter

do tega, da je izginila?

Sveti Pismo opisuje na več mestih to žival in tudi srednjeveški zdravnik so vrlji vanjo, a moderna znanost ne more najti nobenega sledu o njej.

Kaj je postal iz najbolj čudne med vsemi živalmi, katere se omenja v Svetem pismu, takoz

